

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

12.03.2014. Nr. 0620131416/A657

Uz precizēto TAP VSS-730

Uz 05.03.2014. Nr. 2.1-15/2005

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

*Par likumprojektu „Ūdenssaimniecības
pakalpojumu likums”*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) **nesaskaņo** likumprojektu „Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums”, kas atsūtīts precizētai saskaņošanai saskaņā ar 2014. gada 3. februāra Ministru kabineta komitejas sēdes protokola nr. 5 1. paragrāfa 2. punktu. Latvijas Pašvaldību savienība argumentēta viedokļa sniegšanai lūdz visas pašvaldības izvērtēt šo piecu dienu saskaņošanai iesniegto likumprojekta redakciju.

LPS atzinīgi vērtē, ka vairāki tās iepriekš likumprojekta saskaņošanas procesā izteiktie iebildumi un priekšlikumi ir ņemti vērā. Vienlaikus informējam, ka, ņemot vērā pašvaldību viedokļus, tomēr nevaram piekrist šādiem konceptuāla rakstura jautājumiem:

1. LPS uztur iebildumu attiecībā uz 1. panta „Likumā lietotie termini” 10) punktu, kas nosaka, ka sabiedriskie ūdenssaimniecības pakalpojumi šā likuma izpratnē, decentralizētie kanalizācijas pakalpojumi, **pakalpojumi gruntsūdens līmeņa pazemināšanai, lietus un palu ūdeņu savākšanai, kā arī novadīšanai, tai skaitā centralizētajās kanalizācijas sistēmās**, jo likumā „Par pašvaldībām” nav noteikts pašvaldību pienākums organizēt gruntsūdens līmeņa pazemināšanu, kā arī pasaules praksē tiek rasti jauni risinājumi lietus ūdens iesūcināšanai, tā mazināšanai rašanās vietās un novadīšanai, pretēji punktā norādītajai tā novadīšanai centralizētajās kanalizācijas sistēmās. Ja praksē pastāv situācijas ar gruntsūdeņu, palu ūdeņu utt. novadīšanu komunālo notekūdeņu kanalizācijā un par šiem papildu izdevumiem samaksa pakalpojumu sniedzējam netiek veikta, tad piedāvātais regulējums, mūsaprāt, to ļauj darīt un tā jau **ir ietekme uz pašvaldību budžetiem**. Tajā pašā laikā likumprojekta 1. panta 6) punkts norāda, ka komercuzskaites mēraparāti tiks izmantoti norēķinu veikšanai par ūdenssaimniecības pakalpojumiem, kas ir neatbilstoši, ja par šādiem pakalpojumiem tiek uzskatīta arī gruntsūdens līmeņa pazemināšana, kā arī lietus un palu ūdeņu savākšana un novadīšana.

Šī likumprojekta izpratnē gruntsūdens līmeņa pazemināšana kā ūdenssaimniecības pakalpojuma veids nav atbalstāms.

LPS uzskata, ka regulējums attiecībā uz lietus un palu ūdeņu novadi būtu strikti jānodala un ļoti uzmanīgi likuma kontekstā jālieto visaptverošais termins „ūdenssaimniecības pakalpojumi”.

Šo priekšlikumu jau esam vairākkārt izteikuši iepriekš. Kā piemēru varam minēt 1. panta 6) punktu, 6. panta (1) daļu, visu likumprojekta III nodaļu, Pārejas noteikumu 4. punktu u.c. Pretējā gadījumā likums tiks attiecīgi nepareizi tulkots un pielietots lietus un palu ūdens savākšanai arī gadījumos, kad tie netiek novadīti centralizētajā kanalizācijas sistēmā, jo šie visi atbilstoši 1. panta 10) punkta definīcijai ir ūdenssaimniecības pakalpojumi.

Turklāt likumprojekta normās atsevišķi nekas netiek regulēts attiecībā uz gruntsūdens pazemināšanu, lietus un palu ūdeņu savākšanu, izņemot šo definīciju, 6. panta (5) daļas 8) apakšpunktu un 10. panta (1) daļas 6) apakšpunktu.

Uzdodot pašvaldībai pildīt jaunu funkciju, nav pilnībā izvērtēts un skaidri noteikts finansēšanas avots minētās funkcijas izpildei saistībā ar izdevumu palielināšanos. Ne likuma anotācijā, ne likumprojektā nav sīkāk aprakstīts un izskaidrots, kā tas tiks īstenots **un kādu ietekmi šī jaunā funkcija var radīt uz pašvaldības budžetu.**

Nemot vērā minēto, likumā:

- **par lietus un palu ūdeņu savākšanu ir nepieciešams atsevišķs regulējums – likumprojektā izstrādājama atsevišķa sadaļa;**
- **1. panta 10. punktā svītrojami vārdi „pakalpojumi gruntsūdens līmeņa pazemināšanai”.**

Sekojoši par lietus ūdeņu mazināšanu tā rašanās vietā, lietus un palu ūdeņu novadi dabiskajās sistēmās u.c. jāizstrādā konceptuāls dokuments.

2. LPS nevar atbalstīt likumprojekta virzību, ja netiek noteikts, ka ūdenssaimniecība valstī ir stratēģiski svarīga nozare. Saskaņā ar likumprojekta 2. pantu Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un vides prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, līdzsvarojošot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un sabiedrības ekonomiskās intereses. Viens no kvalitatīvas dzīves nodrošināšanas stūrakmeņiem ir tīra vide un saprātīga dabas resursu izmantošana. Tiesības uz tīru vidi ir atzītas par trešās paaudzes cilvēktiesībām, kas apliecina to, ka likumprojektā noteiktais mērķis ir vērsts arī uz tādu ārkārtīgi svarīgu jomu kā tiesībām uz tīru vidi. No minētā izriet, ka kvalitatīvu **ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana ir stratēģiski svarīga nozare, kas prasa noteikt ilgtspējīgu valsts politiku**, lai valsts ilgtermiņā varētu nodrošināt iedzīvotājiem tīru un kvalitatīvu vidi. Nemot vērā minēto,

papildināt likumprojektu ar jaunu pantu, kas nosaka, ka ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšana ir stratēģiski svarīga nozare.

3. LPS atbalsta 1. panta 12) punkta redakciju – **ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs komersants vai pašvaldība, taču neatbalstām anotācijā noteikto** (sk. 6. lpp.), ka pašlaik ūdenssaimniecības nozarē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu nodrošina gan komersants, kas izvēlēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu, gan arī atsevišķas pašvaldības nevis iepērk pakalpojumus no komersantiem, kas sniedz sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, bet bez iepirkuma nodod tos pašu izveidotām kapitālsabiedrībām vai savām izveidotām iestādēm (piemēram, aģentūrām). Mūsaprāt, **likumdevējs vai nu apzināti, vai neapzināti vedina uz domu, ka komersants jāizrauga konkursa kārtībā, kam LPS nekādi nevar piekrist.**

Mūsu argumenti:

- 2.1. Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, tai skaitā – ūdensapgādi un kanalizāciju, notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu.
- 2.2. Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta ceturto daļu no katras autonomās funkcijas izrietošu pārvaldes uzdevumu pašvaldība var deleģēt privātpersonai vai citai publiskai personai. Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas kārtību, veidus un ierobežojumus nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta pirmo un otro daļu privātpersonai pārvaldes uzdevumu var cita starpā deleģēt ar līgumu, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā, ievērojot šā likuma 41. panta otrās un trešās daļas noteikumus.
- 2.3. Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 3. panta pirmās daļas 7. punktu šo likumu cita starpā nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz līgumu par tādas institūcijas veiktajiem būvdarbiem vai piegādēm, vai sniegtajiem pakalpojumiem, kura atrodas pilnīgā pasūtītāja kontrolē un galvenokārt veic būvdarbus vai piegādes vai sniedz pakalpojumus pasūtītājam. Komersanta darbības joma un piešķirtās tiesības sniegt sabiedriskos pakalpojumus izriet no likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktās autonomās kompetences organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus ūdensapgādes un kanalizācijas, kā arī notekūdeņu savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas jomā. Minētās pašvaldības kompetences īstenošana pašvaldības administratīvajā teritorijā pārsvarā ir komersantu pamatdarbības joma, un no šīs kompetences izrietošie uzdevumi pārsvarā sastāda vairāk nekā 80% no komersanta kopējā apgrozījuma. **No**

kā izriet, ka pašvaldības izveidots komersants ūdenssaimniecības jomā nav jāizvēlas publiska iepirkuma rezultātā, bet gan tiek izveidots iepriekš minēto normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

4. LPS uztur iebildumu attiecībā pret 6. panta (4) daļas redakciju, kas **paredz iespēju piešķirt finansējumu objektu pieslēgumu izbūvei tikai no pašvaldību budžetiem**, jo, pirmkārt, reizē ar šī likumprojekta izstrādi vienotā paketē jāmaina esošā likumdošana attiecībā uz pašvaldību finanšu ieguldījumu privātā īpašumā, otrkārt, **finansējumam jāparedz citi avoti: valsts budžets, ES fondu līdzekļi u.c.**

5. LPS uztur iebildumu attiecībā uz 6. panta (5) daļas 8. punkta redakciju, ar kuru tiek pieņemta norma, ka lietūs notekūdeņu novadīšana centralizētā kanalizācijas sistēmā ir obligāta.

Uzsveram, ka, ja par centralizētu kanalizācijas sistēmu šī likumprojekta izpratnē uztver arī lietūs ūdeņu centralizētu sistēmu vai meliorācijas sistēmu ar virszemes ūdensobjektiem, tad šāda norma, mūsdiā, ierobežo lietūs ūdeņu iesūcināšanu apbūves teritorijās, kur nav augsts gruntsūdens līmenis, piemēram, privātmājas būvniecībā ir jāparedz lietūs ūdeņu novadīšana.

Būtu jāmaina prakse attiecībā uz lietūs ūdeņu novadīšanu centralizētajās sadzīves notekūdeņu novadīšanas sistēmās, jo lietūs notekūdeņu attīrīšanai nav nepieciešama bioloģiskā notekūdeņu attīrīšana, kāda ir sadzīves notekūdeņiem, kā arī augsta lietūs ūdeņu ietekme sadzīves kanalizācijas tīklā ne tikai ievērojami paaugstina to ekspluatāciju, bet arī ievērojami samazina notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti.

Par lietūs un palu ūdeņu savākšanu ir nepieciešams atsevišķs regulējums – likumprojektā izstrādājama atsevišķa sadaļa.

LPS ir ieinteresēta pārrunāt konceptuālos iebildumus ar ministriju pirms likumprojekta tālākas virzības.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

12.03.2014. 13:10

1187

Aino Salmiņš, Padomnieks tehnisko problēmu jautājumos

67508561, 29166924, aino.salmins@lps.lv

Gunta Lukstiņa, Padomniece vides jautājumos

67508521, 29188535, gunta.lukstina@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.